

ASSURANCE &
OVERHEIDSACCOUNTANTS

Accountantsverslag 2025

Gemeente Heiloo

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Aan de raadsleden van gemeente Heiloo
Westerweg 252
1852 LN Heiloo

2 juni 2026

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening van uw gemeente voor het boekjaar dat eindigt op 31 december 2025. We hebben onze werkzaamheden uitgevoerd in overeenstemming met ons controleplan 2025 en onze overeenkomst d.d. 6 oktober 2025. Onze bevindingen en aanbevelingen zijn open en constructief besproken met de ambtelijke organisatie.

Het accountantsverslag begint met een samenvatting van onze belangrijkste bevindingen en aanbevelingen. Daarna gaan wij in op de reikwijdte van onze controle, de diepgang waarmee wij gecontroleerd hebben en tot welke oordeel wij gekomen zijn. Vervolgens geven wij onze visie op de informatiewaarde en leesbaarheid van de paragrafen en de programmaverantwoording.

Nadat wij onze analyse hebben gegeven van de financiële positie van uw gemeente, gaan wij in meer detail in op de belangrijkste bevindingen uit onze controlewerkzaamheden. Dit doen wij langs de drie domeinen fysiek, sociaal en bedrijfsvoering.

Vervolgens geven wij op hoofdlijnen ons beeld van de interne beheersing van uw organisatie en gaan we dieper in op de speerpunten die u ons heeft meegegeven tijdens de controle. We sluiten het accountantsverslag af met bijlagen waarin we

bevindingen hebben opgenomen over een aantal wettelijk verplichte onderwerpen, zoals Sisa, WNT en onze onafhankelijkheid. In de bijlage hebben we ook enkele actuele ontwikkelingen gegeven die voor u van belang kunnen zijn.

Dit accountantsverslag is opgezet als interactief document waar u eenvoudig doorheen kunt navigeren door op de menuopties aan de linkerzijde of de onderstreepte woorden te klikken. Wij vragen u terughoudend te zijn met het printen van het accountantsverslag.

Wij willen graag van deze gelegenheid gebruik maken om u en uw medewerkers te bedanken voor de prettige samenwerking die we ervaren hebben. Mocht u nog vragen hebben, aarzelt u dan niet om contact met ons op te nemen.

Met vriendelijke groet,
ETL Assurance & Overheidsaccountants B.V.

drs. F.L.A. Bosma RA

 Samenvatting

 Jaarrekening

 Informatiewaarde
jaarverslag

 Financiële positie

 Bevindingen
controle

 Interne beheersing

 Speerpunten van
de gemeenteraad

 Bijlagen

Samenvatting van onze bevindingen en aanbevelingen

We hebben een goedkeurende controleverklaring afgegeven

Wij hebben een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij de jaarrekening van uw gemeente. Dat betekent dat wij van mening zijn dat de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheids-verantwoording, een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid, rekening houdend met de goedkeuringstolerantie.

Omdat de goedkeuringstolerantie afhankelijk is van de werkelijke lasten en werkelijke dotaties aan de reserves, hebben wij de tolerantie die wij eerder hebben opgenomen in ons controleplan geactualiseerd op basis van de definitieve jaarrekening. De tolerantie voor fouten die wij bij de controle hebben gehanteerd bedraagt (afgerond) € 1.396.000.

Onzekerheden aanwezig

Ons goedkeurend oordeel betekent niet dat er geen onzekerheden geconstateerd zijn. Wel houdt het in dat deze onzekerheden onder de goedkeuringstolerantie blijven die uw raad heeft vastgesteld. De onzekerheid met betrekking tot de prestatielevering van de zorg bedraagt € 896.826. De onzekerheid ten aanzien van de kosten voor leerlingenvervoer is € 237.177.

Het college heeft de rechtmatigheidsverantwoording afgegeven

Het college heeft vastgesteld dat de omvang van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 1.793.135 bedragen. Dit is hoger dan de vastgestelde verantwoordingsgrens van € 1.396.000. De reden voor de onrechtmatigheid is een samenloop van begrotingsonrechtmatigheid (€972.881) en onrechtmatige aanbestedingen (€ 586.755). Wij zijn niet tot een andere conclusie gekomen dan het college.

Informatiewaarde van de programmaverantwoording kan beter

Wij vinden de informatiewaarde en leesbaarheid van uw jaarrekening voldoende. Desondanks zijn er verbeteringen mogelijk om de raad via de jaarrekening nog beter in positie te brengen om haar controlerende taak goed te kunnen uitvoeren. Onze belangrijkste signalering is dat goed inzichtelijk gemaakt is of beoogde activiteiten zijn uitgevoerd, en zo ja, op welke wijze. Het blijft echter aan de interpretatie van de lezer of het achterliggende doel en maatschappelijk effect is behaald.

Wij hebben vernomen dat in 2026 acties worden geïnitieerd om de P&C-cyclus te verbeteren. In dit proces wordt tevens aandacht besteed aan een mogelijke verbetering van de informatiewaarde van de programmaverantwoording. Wij zullen over de voortgang rapporteren in het managementletter naar aanleiding van de interimcontrole 2026.

Ons samenvattend beeld van de paragrafen

Voor de paragrafen geldt dat de leesbaarheid en informatiewaarde verschilt per paragraaf. Naar onze mening ontbreekt het over de hele breedte nog wel aan een toereikende koppeling tussen de uitgangspunten van het beleid en de realisatie gedurende het jaar. Met andere woorden: wat stond er in de betreffende paragraaf in de begroting en wat is er uiteindelijk in de praktijk van terecht gekomen.

Financiële positie van uw gemeente als geheel is voldoende

Uit onze analyse blijkt dat de financiële positie van uw gemeente als geheel solide is en ruimschoots voldoet aan de relevante normeringen. De weerstandsratio is gestegen naar 2,8 en de kengetallen zoals de netto schuldquote (27%) en solvabiliteitsratio (33%) laten een stabiel tot licht verbeterd beeld zien ten opzichte van de begroting.

 Samenvatting

 Jaarrekening

 Informatiewaarde
 jaarverslag

 Financiële positie

 Bevindingen
 controle

 Interne beheersing

 Speerpunten van
 de gemeenteraad

 Bijlagen

Samenvatting van onze bevindingen en aanbevelingen

Financiële positie van uw gemeente als geheel is voldoende (vervolg)

Tegelijkertijd wordt verwacht dat de financiële druk in de komende jaren kan toenemen als gevolg van de omvangrijke geplande investeringen, waardoor het financieringsprofiel in de toekomst kan wijzigen. Vanaf pagina 16 hebben wij onze constatering per kengetal nader geëuid.

Weerstandsvermogen

Uit de analyse van het weerstandsvermogen blijkt dat de weerstandsratio in 2025 uitkomt op 2,8. Het weerstandsvermogen van de gemeente blijft daarmee ruim voldoende. Ten opzichte van de begroting is de ratio gestegen (van 1,48 naar 2,8) en ligt deze ruimschoots boven de gehanteerde norm van 1,0, waarmee het weerstandsvermogen wordt gekwalificeerd als 'uitstekend'.

Jaarafsluiting is goed verlopen

Wij zijn tevreden met de wijze waarop het afsluitproces en de jaarrekeningcontrole zijn verlopen. Bij de start van de controle waren de door ons gevraagde documenten voor het grootste deel beschikbaar, waardoor we een goede start hebben kunnen maken met onze controlewerkzaamheden. De vragen die wij hadden werden snel en toereikend beantwoord. Wij hebben een beperkt aantal correcties voorgesteld. Deze zijn allemaal gecorrigeerd.

Desalniettemin zien wij op onderdelen ruimte voor verbetering bij de dossiervorming. Wij constateren echter tekortkomingen in de beheersmaatregelen in de 1e en 2e lijn. Hierdoor is de Verbijzonderde Interne Controle (hierna: VIC) genoodzaakt om als derde lijn gegevensgerichte werkzaamheden te verrichten, waardoor de leemtes die in de eerste en tweede lijn bestaan aantoonbaar worden weggenomen.

Geen indicaties voor fraude

Tijdens onze controle hebben wij nadrukkelijk aandacht besteed aan het onderwerp fraude. Uit onze werkzaamheden zijn geen indicaties voortgekomen voor fraude.

Schattingen door het college zijn evenwichtig

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen, bijvoorbeeld ten aanzien van de waardering van de (im)materiële vaste activa, voorzieningen en de grondexploitaties. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt beoordeeld en allemaal als evenwichtig aangemerkt.

Onze bevindingen in het fysiek domein

De boekwaarde van de grondexploitaties bedraagt ultimo 2025 €2,4 miljoen (ultimo 2024 € 3,4 miljoen). De totale investeringen in 2025 bedragen € 233.000, de totale opbrengsten € 1,2 miljoen. Uw gemeente heeft thans 2 projecten (Zuiderloo en Boekelermeer) in ontwikkeling. De verwachte resultaten van beide projecten zijn positief, Zuiderloo (€389.000) en Boekelermeer (€ 539.000). Voor het laatste project is in 2025 een tussentijdse winst genomen van € 50.000. Deze verantwoordingswijze is conform het BBV.

Uw gemeente heeft tevens een facilitaire rol in de exploitatie van Zandzoom. Wij verwijzen hiervoor naar pagina 23 van dit rapport.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting van onze bevindingen en aanbevelingen

Onze bevindingen in het sociaal domein

Voorspellende waarde zorgkosten

Wij hebben geconstateerd dat er goede stappen gezet zijn om de interne beheersing van de processen in het sociaal domein te verbeteren.

Op basis van de realisatiecijfers 2025 constateren wij dat binnen het sociaal domein als geheel sprake is van een onderbesteding binnen zowel de Jeugdwet als de Wmo. De belangrijkste verklarende factor is dat de zorgvolumes en gemiddelde kosten per cliënt lager uitvallen dan begroot, met name binnen de ambulante jeugdhulp en Wmo-begeleiding. Uit de realisatie 2025 blijkt dat binnen het sociaal domein per saldo sprake is van een onderbesteding ten opzichte van de begroting. Binnen zowel de Jeugdwet als de Wmo zijn op onderdelen afwijkingen zichtbaar, waarbij lagere kosten binnen meerdere voorzieningen de overschrijdingen op specifieke posten grotendeels compenseren.

Binnen de Jeugdwet is sprake van lagere uitgaven dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door lagere realisaties binnen de ambulante jeugdhulp (zowel regionaal als lokaal) en de jeugdhulp met verblijf regionaal, in combinatie met lagere gemiddelde kosten per cliënt. Daarnaast is sprake van het wegvallen van incidentele bijdragen aan om- en afbouwkosten JeugdzorgPlus. Per saldo leidt dit tot een lagere zorguitgave dan geraamd.

Binnen de Wmo is eveneens per saldo sprake van onderbesteding. Dit wordt veroorzaakt door lagere kosten binnen begeleiding, huishoudelijke ondersteuning en hulpmiddelen. Daartegenover staat een duidelijke overschrijding binnen de Wmo-dagbesteding, met name

als gevolg van aanvullende structurele regionale afspraken en compensatiekosten, die niet volledig in de begroting waren verwerkt. Per saldo worden deze hogere kosten echter gecompenseerd door de voordelen op de overige Wmo-onderdelen. Op basis hiervan constateren wij dat de gemeente in 2025 per saldo lagere zorgkosten heeft gerealiseerd dan geraamd.

Veel kleine aanbieders jeugdzorg leidt tot onzekerheid zorglevering

Zoals bij de samenvatting van onze detailbevindingen hebben opgemerkt, heeft het college in 2025 de prestatielevering van de zorg in natura niet volledig kunnen vaststellen. Hierbij valt op dat de onzekerheid bij de jeugdzorg (€ 420.053) hoger is dan bij de zorg in het kader van de Wmo (€ 359.773). De belangrijkste reden hiervoor is dat u in de jeugdzorg gebruik maakt van relatief veel kleine zorgaanbieders. Hierdoor is het moeilijker om goede grip te houden op deze leveranciers vanuit contractmanagement, maar ook op de zorglevering. Daarom raden wij u aan om in regioverband te onderzoeken of het mogelijk is om het aantal aanbieders in de jeugdzorg te verkleinen. Indien dit niet mogelijk is, dan raden wij u aan om de interne beheersing van de zorglevering door deze aanbieders te verbeteren.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting van onze bevindingen en aanbevelingen

Er wordt gewerkt aan verbetering van de interne beheersing

De kwaliteit van de interne beheersing om tot een getrouwe jaarrekening en rechtmatigheidsverantwoording is voldoende. Wij rapporteerden in onze managementletter d.d. 13 november 2025 over tekortkomingen in de interne beheersing. Deze tekortkomingen werden hoofdzakelijk veroorzaakt door het niet-nakomen van de gemaakte afspraken. Een voorbeeld in dit kader is de zichtbare toetsing van de prestatielevering van de facturen.

Wij constateren goede stappen om de interne beheersing nog verder te verbeteren en memoreren hoofdzakelijk de versterking van de interne auditfunctie in de 3e lijn. Deze versterking stelt de organisatie nog beter in staat om periode controles uit te voeren op de werking van de interne beheersmaatregelen en hierover te rapporteren. Wij rapporteerden in onze managementletter 2025 gedateerd 13 november 2025 tekortkomingen in de beheersing van de processen of uitvoering van dagelijkse handelingen. Deze tekortkomingen hebben invloed op de dagelijkse bedrijfsvoering en leiden altijd tot extra (herstel) werkzaamheden. Wij onderschrijven daarom de acties van de organisatie om het bewustzijn van het belang van een effectieve werking van de interne beheersmaatregelen te vergroten. Deze inspanningen dragen bij aan een verdere professionalisering van de interne beheersing, al zal het gezien de omvang van de organisatie en de beschikbare formatie een uitdaging blijven om op korte termijn grote stappen te zetten.

Samenvatting

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Samenvatting bevindingen

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

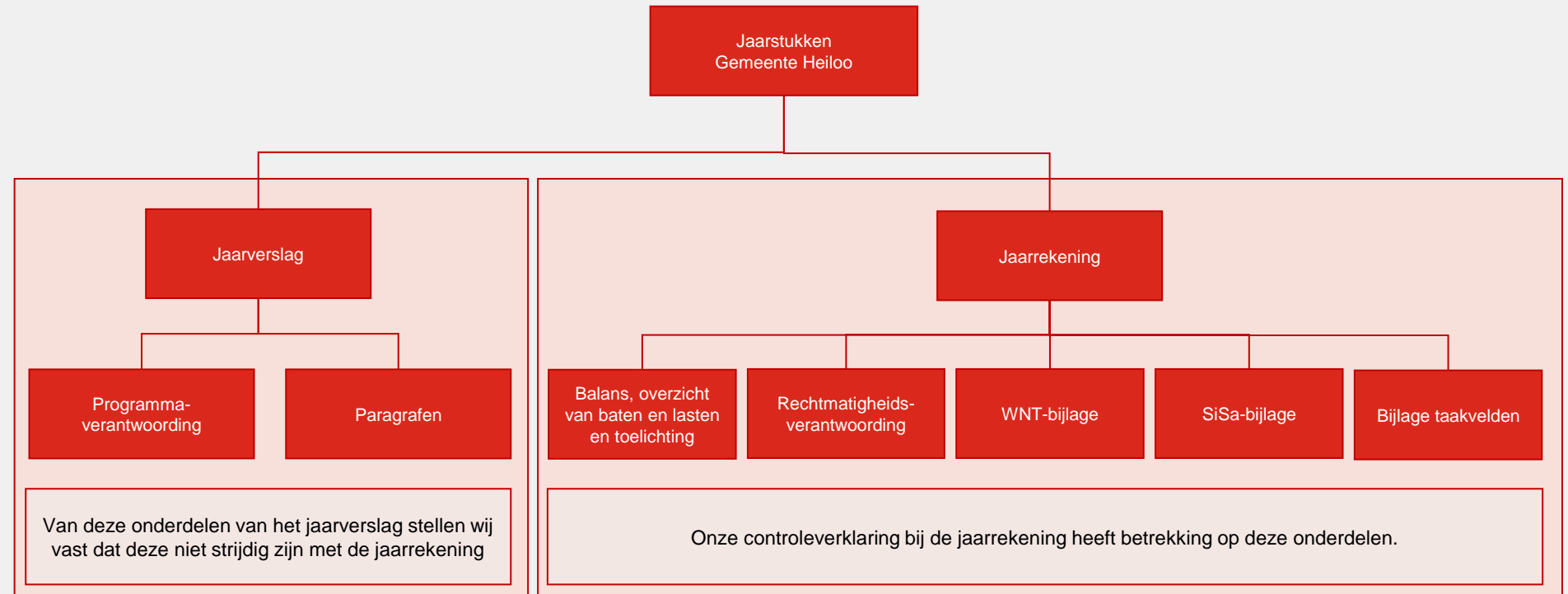
Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

De reikwijdte van onze controle

U heeft ons verzocht om de jaarrekening 2025 van uw gemeente te controleren. De jaarstukken bestaan uit meerdere onderdelen, welke wij niet allemaal met dezelfde diepgang controleren. In het auditplan hebben wij afspraken met u gemaakt over de reikwijdte van de controle.

Wij bevestigen dat de definitieve reikwijdte van de controle gelijk is aan die in het auditplan. Onderstaand hebben wij een samenvatting opgenomen op welke wijze wij de verschillende onderdelen van de jaarstukken in onze controle hebben betrokken.

Samenvatting

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Samenvatting bevindingen

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Dit zijn de definitieve toleranties die wij hebben gebruikt tijdens onze controle

Toleranties

De jaarrekening hoeft niet helemaal vrij te zijn van fouten en onzekerheden voordat wij een goedkeurend oordeel mogen afgeven bij de jaarrekening. Wij mogen op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) rekening houden met goedkeuringstoleranties. U bepaalt binnen de wettelijke kaders welke goedkeuringstoleranties wij hanteren.

De maximale omvang van de goedkeuringstolerantie in het BADO is met ingang van het boekjaar 2025 gewijzigd en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves. Als raad kunt u wel besluiten om ons te vragen de jaarrekening met een lagere tolerantie te controleren. Dit heeft u niet gedaan.

Wij geven pas een niet-goedkeurende verklaring af als wij afwijkingen in de jaarrekening constateren boven deze grenzen. Om de totale omvang van de afwijkingen te bepalen, moeten wij met ingang van dit jaar de fouten en onzekerheden bij elkaar optellen.

De relatie tussen de goedkeuringstolerantie, eventueel geconstateerde afwijkingen en ons oordeel kan als volgt worden samengevat:

	≤ 2%	≤ 4%	≥ 4%
Afwijkingen en onzekerheden	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding of Afkeuring

Uitvoeringstolerantie

Omdat wij in de controle gebruik maken van deelwaarnemingen en steekproeven zijn wij volgens onze beroepsregels verplicht om een deel van de goedkeuringstolerantie te 'reserveren' voor onontdekte fouten. Om die reden doen wij een afslag van 20% op de goedkeuringstolerantie om te komen tot onze uitvoeringstolerantie. De uitvoeringstolerantie wordt door ons gebruikt in de uitvoering van de controle.

Rapporteringstolerantie

De rapporteringstolerantie is de grens waarboven wij gevonden afwijkingen aan u rapporteren. Deze grens bepaalt u zelf en is afhankelijk van de mate van detail waarmee u geïnformeerd wilt worden. De hoogte van de rapporteringstolerantie heeft geen invloed op de nauwkeurigheid of diepgang van onze aanpak. U heeft deze grens vastgesteld op € 75.000.

Samenvatting van onze tolerantiegrenzen

Voor dit controlejaar hebben wij de onderstaande goedkeuringstoleranties gehanteerd. Omdat de werkelijke lasten exclusief toevoegingen aan de reserves hoger zijn dan in de begroting werd verwacht, zijn deze toleranties hoger dan dat wij eerder hebben gemeld in ons controleplan.

Tolerantie	Bedrag
Goedkeuringstolerantie	1.396.000
Uitvoeringstolerantie	1.116.800
Rapporteringstolerantie	75.000

Dit zijn de definitieve toleranties die wij hebben gebruikt tijdens onze controle

Single information, Single audit (SiSa)

Via de SiSa-bijlage bij de jaarrekening legt u verantwoording af over van ministeries en provincies ontvangen specifieke uitkeringen. De hiervoor toegepaste uitvoeringstolerantie wijkt niet af van de jaarrekening. In het BADO zijn specifieke rapporteringstoleranties gegeven waaraan wij ons moeten houden. Hiervoor verwijzen we graag naar artikel 5 van het BADO.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Voor de controle op de verantwoording in het kader van de WNT gelden de toleranties zoals jaarlijks gepubliceerd in het Controleprotocol WNT. De betreffende toleranties variëren van 0 (in geval van wel/niet opnemen functionarissen) tot enkele duizenden Euro's ten aanzien van onjuistheden in de verantwoording.

Samenvatting

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Samenvatting bevindingen

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

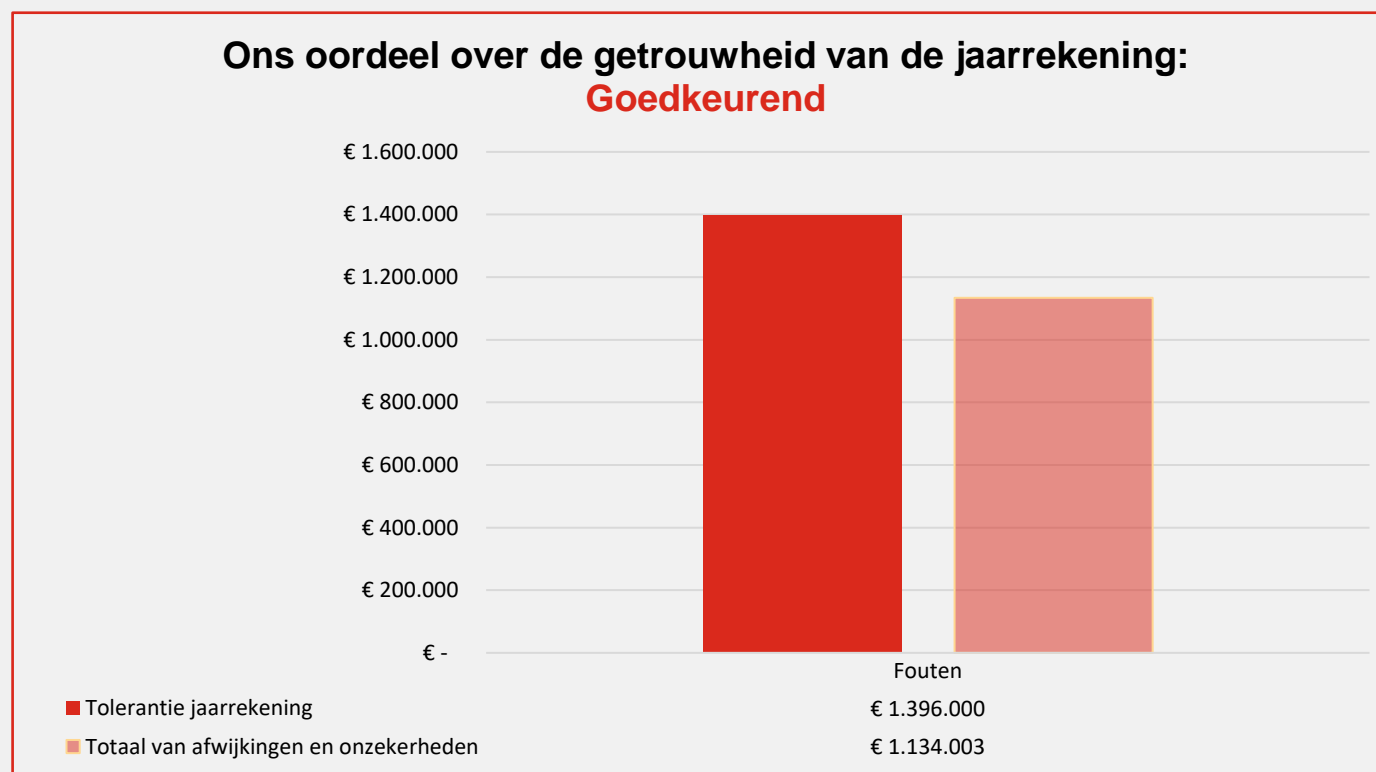
Wij geven een goedkeurend oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening

Ons oordeel bij uw jaarrekening

Wij hebben een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij de jaarrekening van uw gemeente. Derhalve is ons oordeel dat de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording, een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid, rekening houdend met de goedkeuringstolerantie.

Bevindingen blijven binnen de tolerantie

Ons goedkeurend oordeel betekent niet dat er helemaal geen fouten of onzekerheden geconstateerd zijn. Wel houdt het in dat deze fouten en onzekerheden onder de goedkeuringstolerantie blijven die uw raad heeft vastgesteld. Dit hebben wij in onderstaande tabel samengevat. Op de volgende pagina kunt u lezen om welke specifieke fouten en onzekerheden het gaat.

Samenvatting

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Samenvatting bevindingen

 Informatiewaarde
 jaarverslag

Financiële positie

 Bevindingen
 controle

Interne beheersing

 Speerpunten van
 de gemeenteraad

Bijlagen

Fouten en onzekerheden in de jaarrekening nader uitgelicht

Fouten en onzekerheden

De fouten en onzekerheden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Investering	Bedrag in EUR
Levering Wmo-zorg niet vastgesteld	359.773
Levering Jeugdzorg niet vastgesteld	420.053
Levering zorg via pgb niet vastgesteld	117.000
Levering van inkoopfacturen niet vastgesteld	0
Totaal	896.826

Levering zorgprestaties niet vastgesteld

De zorgverleners die een totale productie leveren van meer dan € 200.000, dienen een verantwoording te verstrekken voorzien van een accountantsverklaring waaruit blijkt dat de zorg daadwerkelijk geleverd is. Het college heeft geconstateerd dat enkele zorgverleners dit niet (tijdig) hebben gedaan, dan wel een niet-goedkeurende verklaring hebben meegestuurd. Daarnaast zijn er veel kleine zorgaanbieders met een totale productie van minder dan € 200.000, die geen accountantsverklaring hoeven aan te leveren. De totale productiewaarde van deze aanbieders is € 896.826. Hiervan heeft €359.773 betrekking op Wmo-zorg en € 420.053 op jeugdzorg.

Onzekerheid Pgb-zorg

Naast de zorg in natura, verstrekt de gemeente ook een bedrag van €117.000 aan Pgb-budgetten. De onzekerheid rondom de rechtmatigheid van Pgb-uitgaven hangt samen met landelijke problematiek in de Pgb-keten. De gemeente is voor de uitvoering en verantwoording van betalingen afhankelijk van de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De SVB heeft geen goedkeurende verklaring kunnen afgeven over de rechtmatigheid van de Pgb-betalingen. Van deze zorg heeft het college geen aanvullende werkzaamheden uitgevoerd op de levering van betaalde zorg. Wij kunnen daarom niet vaststellen of deze zorg daadwerkelijk heeft plaatsgevonden en nemen daarom deze lasten mee als onzekerheid voor onze controle.

U heeft de keuze gemaakt dat u in beginsel blijft steunen op de prestatielevering van de zorgleveranciers. Ter versterking van de toetsing op de prestatielevering van de geleverde zorg wordt de haalbaarheid onderzocht om vanaf 2026 aanvullende steekproefsgewijze controles uit te voeren.

Hiervoor treden medewerkers van uw gemeente in direct contact met de begunstigen van de geleverde zorg. Deze contactmomenten stellen uw medewerkers in staat om beter inzicht te krijgen in de kwaliteit van de geleverde zorg en de daadwerkelijke levering. Daarnaast kan hierdoor de geleverde zorg nog beter worden afgestemd op de daadwerkelijke zorgvraag. Wij onderschrijven deze voorgenomen activiteiten, mede met inachtneming dat deze niet slechts dienen ter onderbouwing van de levering van de zorg, maar naar verwachting bijdragen aan een betere beheersing van de daadwerkelijke zorgkosten.

Samenvatting

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Samenvatting bevindingen

Rechtmatigheidsverantwoording

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Samenvatting bevindingen

RechtmatigheidsverantwoordingInformatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Het college heeft de rechtmatigheidsverantwoording afgegeven

Achtergrond

Dit jaar heeft het college wederom een eigen oordeel gegeven bij de rechtmatigheid van de jaarrekening. Deze rechtmatigheidsverantwoording is onderdeel van de jaarrekening en valt daarom binnen de reikwijdte van onze controle. Daarmee zijn voor de raad waarborgen ingebouwd dat het college niet zomaar de verantwoording kan opstellen en afgeven.

Bij rechtmatigheid in dit kader bestaat er een duidelijke relatie met het financiële beheer. Baten, lasten en balansmutaties moeten rechtmatig tot stand zijn gekomen. De rechtmatigheidsverantwoording door het college gaat dus primair om de financiële beheershandelingen.

Rechtmatigheidscriteria

In de rechtmatigheidsverantwoording legt het college verantwoording af over de volgende drie rechtmatigheidscriteria:

- **Begrotingsrechtmatigheid:** handelt het college binnen de door u beschikbaar gestelde budgetten en kredieten.
- **Misbruik en oneigenlijk gebruik:** zijn in (de uitvoering van) het beleid voldoende waarborgen opgenomen om misbruik of oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving te voorkomen of tegen te gaan?
- **Voorwaardencriterium:** zijn de baten, lasten en balansmutaties in overeenstemming met wet- en regelgeving tot stand gekomen?

Alle andere criteria worden afgedekt door het oordeel van de accountant over het getrouwe beeld van de jaarrekening. Deze hoeven niet vermeld te worden in de rechtmatigheidsverantwoording.

Verantwoordingsgrens

In de rechtmatigheidsverantwoording rapporteert het college over geconstateerde afwijkingen. Onder afwijkingen wordt verstaan fouten en onduidelijkheden over de rechtmatigheid van een financiële beheershandeling. U heeft ervoor gekozen om de verantwoordingsgrens vast te stellen op de maximale grens van 2% van de werkelijke lasten, exclusief toevoegingen aan de reserves. Dit is gelijk aan (afgerond) € 1.396.000.

Vaststelling door het college

Het college heeft vastgesteld dat de omvang van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 1.793.135 bedragen. Dit is hoger dan de verantwoordingsgrens.

De reden voor de onrechtmatigheid is een samenloop van begrotingsonrechtmatigheid (€ 972.881) en onrechtmatige aanbestedingen (€ 586.755). De onrechtmatigheden zijn in meer detail toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Ons oordeel over de rechtmatigheidsverantwoording

Wij hebben de werkzaamheden die door en namens het college zijn uitgevoerd om tot de rechtmatigheidsverantwoording te komen in detail beoordeeld. Op basis van deze werkzaamheden zijn wij niet tot een andere conclusie gekomen dan het college. Daarom hebben wij geoordeeld dat de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid.

Samenvatting

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Samenvatting bevindingen

RechtmatigheidsverantwoordingInformatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Het college heeft de rechtmatigheidsverantwoording afgegeven

M&O criterium

Overkoepelend M&O beleid aanwezig

In de kadernota Rechtmatigheid adviseert de commissie BBV om een overkoepelend beleidsstuk M&O te maken. Deze bevat naast de filosofie, algemene uitgangspunten en risicoanalyse ook maatregelen ter voorkoming en afdoening.

Het Misbruik & Oneigenlijk gebruik (M&O) criterium is één van de drie criteria waarover het college van burgemeester en wethouders verantwoording dient af te leggen in de rechtmatigheidsverantwoording. Het Platform Rechtmatigheid Provincies en Gemeenten (hierna PRPG) adviseert gemeenten een M&O beleid te ontwikkelen en door de Raad te laten vaststellen. Het M&O beleid bevat de kaders voor de reikwijdte, diepgang en inhoud van het M&O-beleid. De feitelijke uitwerking wordt opgenomen in diverse verordeningen en in de beheersorganisatie.

Wij adviseren u een (nieuw) overkoepelend M&O beleid op te stellen.

Begrotingscriterium

Financiële verordening geeft goed inhoud aan het begrotingscriterium

Naar onze mening geeft uw financiële verordening goed inhoud aan de randvoorwaarden van het begrotingscriterium. In dit artikel is door de raad antwoord gegeven op de vraag welke overschrijdingen van de begroting als acceptabel worden aangemerkt. Deze overschrijdingen moeten wel benoemd worden in de rechtmatigheidsverantwoording, maar hoeven niet nader te worden toegelicht.

Tevens is in dit artikel opgenomen wat de spelregels zijn ten aanzien van het tijdig melden van overschrijding van lasten en afwijkingen van de begrote baten. Hiermee heeft u voldaan aan de eisen en aanbevelingen van de commissie BBV.

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de programmaverantwoording

In dit deel van ons accountantsverslag geven wij ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de programmaverantwoording. Ons oordeel is gebaseerd op de inzichtelijkheid, concreetheid en kwaliteit van de analyses vanuit het perspectief van de raadsleden. Daarnaast beoordelen wij of de programmaverantwoording in overeenstemming is met de jaarrekening en voldoet aan alle eisen die het BBV aan de programmaverantwoording stelt. Hieronder is een samenvatting opgenomen in tabelvorm.

Aspect verantwoording	2025	2024
Leesbaarheid	●	●
Informatiewaarde	●	●
Overeenstemming met jaarrekening	●	●
In overeenstemming met het BBV	●	●

Legenda	Betekenis
●	Voldoet niet of beperkt aan de norm
●	Voldoet aan de norm; verbetering is mogelijk om de raadsleden beter in positie te brengen
●	Voldoet aan de norm en brengt het algemeen bestuur goed in positie.

Uit deze beoordeling blijkt dat de informatiewaarde van de programmaverantwoording verbeterd kan worden om de raadsleden beter in positie te brengen. Dit zit vooral in het nog concreter (SMART) maken van de doelstellingen en resultaten. In de tabel hiernaast hebben wij dit zichtbaar gemaakt:

SMART-element	Score	Toelichting
Specifiek	●	De programma's en activiteiten zijn concreet omschreven en sluiten herkenbaar aan op de begroting.
Meetbaar	●	Niet alle doelen zijn voorzien van meetbare outcome-indicatoren.
Acceptabel	●	De doelen sluiten overwegend aan op wettelijke taken en bestuurlijke prioriteiten. De haalbaarheid lijkt bestuurlijk geaccepteerd.
Relevant	●	De gekozen thema's zijn duidelijk relevant voor de gemeente en sluiten logisch aan op de P&C-cyclus.
Tijdsgebonden	●	Veel activiteiten zijn voorzien van jaartal, planning of mijlpaal, maar verschuivingen worden niet altijd aan een nieuwe concrete einddatum of effectindicator gekoppeld.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Programmaverantwoording

Paragrafen

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de programmaverantwoording

Samengevat vinden wij dat de doelstructuur uit de begroting herkenbaar wordt overgenomen in de jaarstukken. Per programma wordt beantwoord wat is gerealiseerd en, waar relevant, wat niet is gerealiseerd. Dat is sterker dan in veel gemeentelijke jaarstukken, waarin vooral naar voren komt wat wel gedaan is. Een kritische kanttekening is dat de realisatie van de doelstellingen vaak activiteitgericht is.

De stap van activiteiten naar maatschappelijk effect is niet overal expliciet gemaakt. Vooral in de programma's Bestuur en Ondersteuning, Sociaal Domein en Volkshuisvesting blijft de vraag of het beoogde effect ook daadwerkelijk is bereikt, vaak onbeantwoord.

Voor de programmarekening 2026 geven wij het college de volgende tips mee om de leesbaarheid en informatiewaarde van de programmaverantwoording te verbeteren:

Tip	Reden van de tip
Maak explicieter onderscheid tussen activiteit, output en maatschappelijk effect.	Dat verhoogt het SMART-gehalte en voorkomt dat voortgang gelijk wordt gesteld aan effectbereik.
Neem bij uitgestelde acties steeds op waarom deze zijn doorgeschoven, wat de nieuwe planning is en welk financieel effect dit had.	Dat verbetert de controlerende waarde van de stukken.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Programmaverantwoording

Paragrafen

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting

Jaarrekening

**Informatiewaarde
 jaarverslag**

Programmaverantwoording

Paragrafen

Financiële positie

 Bevindingen
 controle

Interne beheersing

 Speerpunten van
 de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen

In onze visie vormen de paragrafen een belangrijk onderdeel voor de raad om haar controlerende taak goed te kunnen uitvoeren. In deze paragrafen moet het college verantwoording afleggen over een aantal belangrijke beleidsmatige onderwerpen die dwars door de programma's heen snijden. Daarom geven wij ook ten aanzien van de paragrafen ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde. Tevens beoordelen we of de paragrafen in overeenstemming zijn met de jaarrekening en voldoen aan alle eisen die het BBV aan de paragrafen stelt. Dit hebben wij op de volgende pagina per paragraaf gedaan. Hierbij is de volgende legenda gehanteerd:

Legenda	Betekenis
●	Voldoet niet of beperkt aan de norm
●	Voldoet aan de norm, maar verdere verbetering is mogelijk om het algemeen bestuur beter in positie te brengen
●	Voldoet aan de norm en brengt het algemeen bestuur goed in positie

Ons samenvattend beeld van de paragrafen

Voor de paragrafen geldt dat de leesbaarheid en informatiewaarde erg verschilt per paragraaf. De paragrafen zijn in 2025 wederom beperkt doorontwikkeld, waardoor onze bevindingen uit het accountantsverslag 2024 ook in 2025 nog van toepassing zijn.

Naar onze mening ontbreekt het over de hele breedte aan een toereikende koppeling tussen de uitgangspunten van het beleid en de realisatie gedurende het jaar. Met andere woorden: wat stond er in de betreffende paragraaf in de begroting en wat is er uiteindelijk in de praktijk van terecht gekomen.

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen

Proces	2025	2024	Belangrijkste reden classificatie niet-groen
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	●	●	
Lokale heffingen	●	●	De paragraaf is volledig en bevat verordeningen, kostendekkendheid, woonlasten en kwijtschelding.
Onderhoud kapitaalgoederen	●	●	
Grondbeleid	●	●	Het mogelijke financiële risico van het project Zandzoom is onvoldoende toegelicht.
Financiering	●	●	De paragraaf geeft voldoende inzicht in de financieringspositie per heden. De toevoeging van de mogelijke nieuwe aan te trekken leningen ter dekking van verwachte investeringen of grote uitgaven voor onderhoud ontbreekt.
Bedrijfsvoering en overhead	●	●	
Verbonden partijen	●	●	
Wet Open Overheid	●	●	
Oekraïne	●	●	

Samenvatting

Jaarrekening

 Informatiewaarde
jaarverslag

Programmaverantwoording

Paragrafen

Financiële positie

 Bevindingen
controle

Interne beheersing

 Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag**Financiële positie****Kengetallen BBV**

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw financiële positie

In onze controle moeten wij expliciet aandacht besteden aan de geschiktheid van de door het dagelijks bestuur gehanteerde en onderbouwde veronderstellingen inzake het opvangen van financiële risico's in relatie tot de financiële positie. Om aan deze eis te voldoen hebben wij onder andere kennis genomen van de in jaarstukken opgenomen paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing", waarin het college de relatie heeft gelegd tussen de onderkende risico's, de benodigde weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen. Ten aanzien van deze analyse hebben wij overwogen of deze alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle van de jaarrekening kennis hebben. Een nadere analyse van uw weerstandsvermogen hebben we op [deze pagina](#) gegeven.

De benodigde weerstandscapaciteit is naar haar aard subjectief

Een belangrijk nadeel van de benodigde weerstandscapaciteit is dat deze subjectief is. Het is volledig afhankelijk van de kwaliteit van het risicomanagement en de mogelijkheid om de maximale omvang en kans van voordoen van de risico's te bepalen. In de praktijk is dit vaak weerbarstiger dan uit de paragraaf Weerstandsvermogen blijkt.

Zoals wij in onze managementletter aan het college hebben opgenomen, is het risicomanagementproces onderdeel geworden van de periodieke managementrapportages die de teamleiders opstellen. Wij hebben op basis van de ontvangen managementrapportages geconstateerd dat de opzet van dit proces goed is, maar de werking verschilt per marap. De opsteller van de marap is hierbij de belangrijkste factor die de kwaliteit van de risico-inventarisatie bepaald.

Hierdoor kan niet zomaar gesteld worden dat de risico's die genoemd zijn in de paragraaf juist en volledig zijn. Wel vormen ze naar onze mening steeds meer een goede afspiegeling van het risicoprofiel van

uw gemeente in vergelijking met andere gemeenten.

De financiële positie is goed

Wij hebben vastgesteld of de door het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen. Uit deze analyse blijkt op het eerste gezicht dat de financiële positie van de gemeente als geheel goed is. In de tabel op de [volgende](#) pagina hebben wij een korte analyse opgenomen per kengetal.

De financiële positie van gemeente Heiloo is overwegend sterk en stabiel, met een ruime weerstandscapaciteit, een lage schuldpositie en een verbeterde structurele exploitatieruimte. Hierdoor is gemeente Heiloo goed in staat om financiële risico's en tegenvallers op te vangen. De gerealiseerde kengetallen laten ten opzichte van de begroting 2025 overwegend een positief beeld zien. De netto schuldquote is lager uitgevallen dan begroot doordat geplande investeringen nog niet volledig zijn uitgevoerd, waardoor minder externe financiering nodig was.

Ook de solvabiliteit is licht verbeterd door een positiever jaarresultaat dan verwacht. Daarnaast is de structurele exploitatieruimte aanzienlijk gestegen, wat wijst op meer financiële flexibiliteit. De weerstandsratio is toegenomen van 1,48 naar 2,8 en wordt daarmee als uitstekend beoordeeld, voornamelijk door hogere beschikbare reserves en positieve jaarresultaten over 2024 en 2025.

Aandachtspunten blijven de risico's binnen grondexploitatie en projectontwikkeling. Over het geheel genomen beschikt Gemeente Heiloo over een gezonde financiële positie en voldoende buffers om toekomstige risico's op te vangen.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw financiële positie

De financiële positie is goed (vervolg)

Het weerstandsvermogen van de gemeente is in 2025 verbeterd. De weerstandsratio steeg van 1,48 naar 2,8, waardoor de financiële positie als uitstekend wordt beoordeeld. Deze stijging komt vooral door een hogere beschikbare weerstandscapaciteit, veroorzaakt door de positieve jaarresultaten van 2024 en 2025. Daarnaast is de benodigde weerstandscapaciteit licht gedaald doordat de ingeschatte financiële risico's iets lager uitvielen. Hierdoor beschikt de gemeente over voldoende middelen om mogelijke financiële tegenvallers op te vangen.

Wij raden u aan om bij iedere begroting, bestuursrapportage en jaarrekening met een materieel financieel effect, de (verwachte) ontwikkeling van de solvabiliteit en netto-schuldquote expliciet zichtbaar te maken.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag**Financiële positie****Kengetallen BBV**

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw financiële positie

Kengetal	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Analyse
Netto schuldquote	33%	39%	28%	De netto schuldquote is in 2025 uitgekomen op 28%, ten opzichte van 39% begroot en 33% in 2024. Dit wijst op een lagere schuldenlast dan verwacht. De daling wordt voornamelijk veroorzaakt doordat geplande investeringen nog niet volledig zijn uitgevoerd
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	32%	38%	27%	De gecorrigeerde netto schuldquote bedraagt 27%, tegenover 38% begroot en 32% in 2024. Dit kengetal laat zien dat de schuldpositie gunstiger is dan vooraf geraamd.
Solvabiliteitsratio	31%	31%	33%	De solvabiliteitsratio is gestegen naar 33%, ten opzichte van 31% begroot en 31% in 2024. Dit betekent dat Gemeente Heiloo iets beter in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen.
Structurele exploitatieruimte	2,5%	-0,4%	5,7%	De structurele exploitatieruimte is verbeterd naar 5,7%, terwijl in de begroting nog werd uitgegaan van -0,4% en in 2024 sprake was van 2,5%. Dit betekent dat de gemeente meer financiële ruimte heeft om structurele tegenvallers op te vangen.
Grondexploitatie	5%	-3%	3%	Het kengetal grondexploitatie bedraagt 3%, ten opzichte van -3% begroot en 5% in 2024. Dit wijst op beperkte financiële risico's binnen de grondexploitaties. Dit moeten wij aanpassen.
Belastingcapaciteit	103%	109%	0%	De belastingcapaciteit bedroeg in 2024 103% en was voor 2025 begroot op 109%. De realisatie over 2025 is nog niet beschikbaar, waardoor nog geen definitief oordeel kan worden gegeven over de actuele belastingdruk.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het fysiek domein

Schattingen binnen het fysiek domein zijn evenwichtig.

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening 2025 beoordeeld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen. Indien wij oordelen dat een schatting niet evenwichtig is, hebben wij dit oordeel nader toegelicht.

Managementschatting	Oordeel
Waardering immateriële vaste activa	Evenwichtig
Waardering materiële vaste activa	Evenwichtig

Schattingen gehanteerd bij waardering van grondexploitaties

De waardering van uw grondexploitaties is voor een groot deel afhankelijk van schattingen. Om inzicht te krijgen in de financiële risico's stelt de gemeente exploitatieoverzichten op, de zogenaamde jaarschijven, waarin een schatting is opgenomen van de te maken kosten en opbrengsten. Aan deze schattingen liggen diverse parameters en uitgangspunten ten grondslag. Wij hebben de gehanteerde uitgangspunten en parameters beoordeeld. In de tabel op de volgende pagina zijn onze bevindingen weergegeven.

Rentetoerekening

De wijze waarop de toerekening van de rente aan de grondexploitaties moet plaatsvinden is gelijk getrokken aan de rentetoerekening aan andere activa. Voorheen mocht alleen rente worden toegerekend op basis van de werkelijke rente over het vreemd vermogen van de gemeente. Met de wijziging vindt rentetoerekening plaats op basis van de reguliere omslagrente. De verwachting is dat deze wijziging zal leiden tot hogere rentelasten in de grondexploitaties.

Wij hebben geconstateerd dat het college bij de actualisaties van de grondexploitaties per 1 januari 2026 rekening heeft gehouden met deze wijziging in het BBV. Het percentage is namelijk het gewogen gemiddelde van de rentelasten op de totale financieringsportefeuille. Hierbij wordt gekeken naar de kosten van zowel langlopende als kortlopende leningen die de gemeente heeft aangetrokken. Wij achten de schatting van de gehanteerde rekenrente plausibel.

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het fysiek domein

Managementschatting	Oordeel	Toelichting
Gehanteerde rekenrente	Evenwichtig	Zie onderbouwing op de <u>vorige</u> pagina.
Kostenstijging	Evenwichtig	De verwachte kostenstijging bedraagt 3% voor 2025. Deze percentages vallen in het midden van het interval dat extern specialist Metafoor geeft in haar Outlook Grondexploitaties 2025. Op basis hiervan vinden wij de kostenschattingen evenwichtig.
Opbrengstenstijging	Evenwichtig	Bij de grondexploitatie is uitgegaan van een opbrengstenstijging van 3% (NAG) voor woningbouw en 1% voor bedrijventerrein. Dit percentage sluit aan bij de visie van extern specialist Metafoor, zoals opgenomen in de Outlook Grondexploitaties 2025. Op basis hiervan beoordelen wij de gehanteerde schattingen als evenwichtig.
Gehanteerde programmering	Evenwichtig	De programmering van de grondexploitaties is gebaseerd op actuele omstandigheden van de markt, gemaakte afspraken met marktpartijen, interne en externe adviezen, onderzoeken en politieke uitgangspunten ten aanzien van woningbouw en werkgelegenheid. Wij achten de op marktinformatie gebaseerde inschatting voor de programmering evenwichtig op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden.
Verkooprijzen	Evenwichtig	De prijzen zoals ingerekend zijn gebaseerd op de verwachte marktomstandigheden, residuele grondwaardeberekeningen en de afspraken in de verkoop- en ontwikkelingsovereenkomsten. Daarom achten wij de schatting evenwichtig.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

**Bevindingen
controle****Fysiek domein**

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het fysiek domein

Bevindingen per project

Zandzoom

Uw gemeente heeft een facilitaire rol bij de ontwikkeling van het grondexploitatieproject Zandzoom. In dit kader worden jaarlijks voorbereidingskosten gemaakt die later in rekening worden gebracht aan de grondeigenaren en/of ontwikkelaars. Hiervoor zijn in het verleden anterieure overeenkomsten afgesloten. De totale geactiveerde voorbereidingskosten bedragen ultimo € 2,7 miljoen. De ontwikkeling van (een deel) het project Zandzoom is onzeker en mede afhankelijk van exogene factoren, zoals verkeersstromen en/of stikstof. Deze factoren kunnen een volledige realisatie van het project negatief beïnvloeden. Op basis van de beschikbare informatie en inschatting van de risico's achten wij een afwaardering van de vordering van € 2,7 miljoen niet noodzakelijk. Dit is mede ingegeven door het feit dat de verwachte resterende opbrengsten uit de afgesloten anterieure overeenkomsten het eerder genoemde bedrag ruim overschrijden.

De exogene factoren zullen naar verwachting invloed hebben op het totale plan en mogelijk een financiële herrekening hiervan noodzakelijk maken. Uw gemeente heeft recent een scenario-analyse op hoofdlijnen opgesteld met betrekking tot het project Zandzoom. Wij adviseren u deze analyse in 2026 verder te verfijnen en mogelijke financiële consequenties in de jaarrekening te verantwoorden.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het sociaal domein

Schattingen binnen het sociaal domein zijn evenwichtig.

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening 2025 beoordeeld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen. Indien wij oordelen dat een schatting niet evenwichtig is, hebben wij dit oordeel nader toegelicht.

Managementschatting	Oordeel
Nog te betalen zorgkosten	Evenwichtig

De afloop en de gereserveerde zorgkosten laten geen significante afwijkingen zien. Daarnaast zijn de gereserveerde lasten in de jaarrekening in lijn met de werkelijke realisatie.

De stand van de verwachte lasten op basis van afrekeningen vertoont geen materiële verschillen en is naar ons oordeel goed onderbouwd, onder meer door middel van een memorandum.

Veel kleine aanbieders jeugdzorg leidt tot onzekerheid zorglevering

Zoals bij de samenvatting van onze detailbevindingen hebben opgemerkt, heeft het college in 2025 de prestatielevering van de zorg in natura niet volledig kunnen vaststellen.

Het gaat hierbij om de zorg die is ingekocht bij zorgaanbieders die in totaal voor minder dan € 200.000 aan zorg hebben geleverd. De totale omvang van de onzekerheid is opgenomen bij de onderbouwing van ons oordeel. Hierbij valt op dat de onzekerheid bij de jeugdzorg veel hoger is dan bij de zorg in het kader van de Wmo. De belangrijkste reden hiervoor is dat u in de jeugdzorg gebruik maakt van veel kleine zorgaanbieders. Hierdoor is het moeilijker om goede grip te houden op deze leveranciers vanuit contractmanagement, maar ook op de zorglevering. Daarom raden wij u aan om in regioverband te onderzoeken of het mogelijk is om het aantal aanbieders in de jeugdzorg te verkleinen. Indien dit niet mogelijk is, dan raden wij u aan om de interne beheersing van de zorglevering door deze aanbieders te verbeteren.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van het afsluitproces en de totstandkoming van de jaarrekening

In dit onderdeel van ons accountantsverslag geven wij ons beeld van (de kwaliteit van) het afsluitproces en de totstandkoming van de jaarrekening.

Over het algemeen zijn wij tevreden met de wijze waarop het afsluitproces en de jaarrekeningcontrole zijn verlopen. Bij de start van de controle waren de door ons gevraagde documenten voor het grootste deel beschikbaar, waardoor we een goede start hebben kunnen maken met onze controlewerkzaamheden. De vragen die wij hadden werden snel en toereikend beantwoord. Een indicatie voor de kwaliteit van het afsluitproces is het aantal correcties dat voorkomt uit onze controle. Wij hebben een beperkt aantal correcties voorgesteld. Deze zijn allemaal gecorrigeerd.

Beperkt aantal correcties naar aanleiding van onze controle

Een indicatie voor de kwaliteit van het afsluitproces is het aantal correcties dat voortvloeit uit onze controle. Wij hebben een beperkt aantal correcties met een materieel effect voorgesteld. Dit duidt erop dat de kwaliteit van de jaarafsluiting erg goed is. Hiervoor willen wij de betrokken medewerkers complimenten geven.

Wij hebben bij het doorlopen van de eerste versie van de jaarrekening wel onjuistheden geconstateerd in de toelichting, rechtmatigheidsverantwoording en bijlage taakvelden. Deze zijn allemaal gecorrigeerd in de definitieve jaarrekening.

Ons beeld van uw risicomanagementproces, inclusief frauderisico's

Risicomanagement nog in ontwikkeling

Gedurende 2025 is het beleidskader Weerstandsvermogen en Risicomanagement geactualiseerd. Dit is naar onze mening een eerste stap in het verder ontwikkelen van het risicomanagementproces. Wij hebben begrepen dat de borging van dit proces wordt opgenomen in de nog te ontwikkelen *Visie op control*.

In onze managementletter 2024 hebben wij enkele aanbevelingen gedaan die kunnen bijdragen aan de ontwikkelingen van het risicomanagement. Wij raden u aan om deze mee te nemen bij de implementatie van het proces:

- Bewaak en beheer risico's actief in plaats van deze slechts te inventariseren
- Identificeer niet alleen risico's, maar ook beheersmaatregelen

Interne frauderisicoanalyse nog niet geactualiseerd

Binnen uw gemeente is een basis gelegd voor een frauderisicoanalyse, waarin frauderisico's zijn benoemd en beheersmaatregelen zijn opgenomen. Een deel van deze risico's en bijbehorende beheersmaatregelen is inmiddels verwerkt in de werkplannen van de VIC. De volgende stap is om de frauderisico's te integreren in de dagelijkse bedrijfsvoering, zodat deze een vaste plek krijgen binnen de organisatie.

In onze managementletter 2025 hebben wij u aangeraden om de frauderisicoanalyse te actualiseren en periodiek te agenderen in het overleg van het MT, het college en de auditcommissie. Wij hebben begrepen dat hier tot op heden nog geen concrete actie op is ondernomen, maar dat dit wel onderdeel wordt van de *Visie op control* die momenteel door het MT- BUCH wordt opgesteld

Verantwoordelijkheid voor fraude ligt bij de raad en het college

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude ligt bij zowel de raad als het college van burgemeester en wethouders. Zij dienen een adequaat stelsel van interne beheersingsmaatregelen in te richten dat fraude helpt voorkomen en tijdig detecteren.

Als accountant is het onze verantwoordelijkheid om door middel van de planning en uitvoering van onze controle een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel vrij is van afwijkingen van materieel belang, ongeacht of deze het gevolg zijn van fraude of van fouten.

Fraude in de controleverklaring

Conform de actuele controlestandaarden zijn wij verplicht om in onze controleverklaring een afzonderlijke paragraaf op te nemen over fraude. In deze paragraaf lichten wij toe welke werkzaamheden zijn uitgevoerd om frauderisico's te identificeren die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang, en op welke wijze deze risico's in de controle zijn betrokken en gemitigeerd. Daarnaast vermelden wij in de verklaring de belangrijkste bevindingen en waarnemingen die uit deze werkzaamheden naar voren zijn gekomen.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van uw risicomanagementproces, inclusief frauderisico's

Frauderisico's in onze controle

Naast de beoordeling van de interne frauderisicoanalyse van de organisatie hebben wij, op basis van onze beroepsregels, aanvullende controlewerkzaamheden uitgevoerd. Deze werkzaamheden omvatten onder meer:

- Het uitvoeren van een eigen risicoanalyse per proces, waarbij de drie kenmerken van fraude: rationalisatie, druk en gelegenheid, zijn afgezet tegen kans en impact;
- Het bespreken van frauderisico's met de auditcommissie, het college en de gemeentesecretaris;
- Het beoordelen of nevenfuncties van het college en de directie aanleiding geven tot verhoogde frauderisico's;
- Het analyseren van notulen, persberichten en andere openbare bronnen op mogelijke signalen van fraude;
- Het uitvoeren van een integrale analyse van de financiële administratie om ongebruikelijke boekingen of verschuivingen tussen budgetten en kredieten te signaleren;
- Het uitvoeren van een controle op prestatielevering binnen het inkoopproces;
- Het uitvoeren van onvoorspelbare steekproeven op geselecteerde processen of transacties.

Op basis van deze werkzaamheden zijn tot op heden geen bijzonderheden geconstateerd die wijzen op fraude of op verhoogde frauderisico's binnen de organisatie.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle**Interne beheersing**

Afsluitproces

Overzicht processen

Frauderisico's

IT-omgevingSpeerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van uw IT-omgeving en innovatie in de interne beheersing

Algemeen

In het kader van de jaarrekeningcontrole hebben wij een IT-audit naar de opzet van de algemene IT-beheersmaatregelen uitgevoerd. Dit zijn de beheersmaatregelen die uw organisatie heeft getroffen om ervoor te zorgen dat de IT-systemen betrouwbaar en integer zijn. Ze leveren een belangrijke bijdrage aan het mitigeren van de risico's op onbeheerste wijzigingen, ongeautoriseerde handelingen en het optreden van verstoringen met impact op de gegevensverwerking. Hierbij richten wij ons op de voor de jaarrekening belangrijkste applicaties.

Onze IT-auditwerkzaamheden hebben niet als doel gehad om te komen tot een beoordeling van de IT-organisatie of IT-omgeving als geheel, maar zijn uitsluitend gericht geweest op het verkrijgen van voldoende zekerheid ten aanzien van de continue, betrouwbare werking van de IT-omgeving en beheersing van de betreffende processen met behulp van uw systemen en data voor zover relevant in het kader van de controle van de jaarrekening.

In het kader van de jaarrekening hebben wij geen acute bedreiging geconstateerd voor de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Op bedrijfskritische onderdelen zijn echter verbeteringen mogelijk. Dit geldt voornamelijk voor onderdelen die (direct) verband houden met cybersecurity.

Informatiebeveiliging verdient belangrijke aandacht

Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden is onze algemene conclusie is dat de beheersing van de IT-omgeving voldoende is, maar dat de informatiebeveiliging een belangrijke aandachtspunt is om het beheersingsniveau in lijn te brengen met de BIO, en straks NIS2, richtlijn. Het ontbreekt hierbij in onze ogen aan een gestructureerde aanpak door middel van een Plan-Do-Check-Act cyclus met een van het beleid afgeleid jaarplan, inclusief risicoanalyse, actiepunten en periodieke bewaking en controleplan, inclusief controlepunten en resultaten van uitgevoerde controles.

Onze (overige) detailbevindingen hebben wij opgenomen in de managementletter aan het college.

Wij zijn blij dat het onderwerp Informatiebeveiliging een plek heeft gekregen in de paragraaf Bedrijfsvoering. Dit onderdeel geeft op hoofdlijnen een beeld van de ambities, werkzaamheden en resultaten van de organisatie op dit terrein.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van uw IT-omgeving en innovatie in de interne beheersing

Algemeen

De organisatie laat jaarlijks een externe IT-audit uitvoeren naar de opzet en het bestaan van de algemene IT-beheersmaatregelen. Dit zijn de beheersmaatregelen die uw organisatie heeft getroffen om ervoor te zorgen dat de IT-systemen betrouwbaar en integer zijn. Ze leveren een belangrijke bijdrage aan het mitigeren van de risico's op onbeheerste wijzigingen, ongeautoriseerde handelingen en het optreden van verstoringen met impact op de gegevensverwerking.

Hierbij richten wij ons op de voor de jaarrekening belangrijkste applicaties, waaronder:

- Key2Financiën (financiële administratie);
- Youforce/VISMA RAET (salarisadministratie);
- Zorgned (sociaal domein).

Onze IT-auditwerkzaamheden hebben niet als doel om te komen tot een beoordeling van de IT-organisatie of IT-omgeving als geheel, maar zijn uitsluitend gericht geweest op het verkrijgen van voldoende zekerheid ten aanzien van de continue, betrouwbare werking van de IT-omgeving en beheersing van de betreffende processen met behulp van uw systemen en data voor zover relevant in het kader van de controle van de jaarrekening

Bevindingen IT audit 2025

De IT-audit over boekjaar 2025 is in 2026 uitgevoerd door Duijnborgh. Hieronder nemen wij de belangrijkste bevindingen op:

Management en organisatie:

- Voor de gemeente is een strategisch informatiebeveiligingsbeleid voor de periode 2020–2023 vastgesteld. Daarnaast is een algemeen operationeel informatiebeveiligingsbeleid vastgesteld, gedateerd op 3 februari 2023;

- De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van functionarissen binnen de automatiseringsafdeling zijn vastgelegd in diverse documenten. Daarnaast zijn de kennis en verantwoordelijkheden met betrekking tot applicaties gespreid belegd, waardoor deze niet afhankelijk zijn van één persoon.

Operationeel beheer:

- Er is een formele procedure voor incidentmanagement ingericht en vastgelegd in het beleid van werkorganisatie BUCH. Incidenten worden geregistreerd en gemonitord in TopDesk. Voor de onderzochte incidenten is vastgesteld dat de voorgeschreven processtappen zijn gevolgd;
- Maatregelen voor het voorkomen en signaleren van ongeautoriseerde toegang zijn ingericht en vastgelegd in het autorisatiebeheerproces binnen het 'Beleid logische toegangsbeveiliging Werkorganisatie BUCH';
- De toegang tot informatiesystemen is voldoende beveiligd en vastgelegd. Toegang tot Centric Key2Finance, Youforce en ZorgNed verloopt via Single Sign-On met centrale wachtwoordinstellingen (Citrix). Autorisaties worden via TopDesk-workflows aangevraagd en volgens het autorisatieproces afgehandeld. Er zijn autorisatiematrices (SOLL-posities) aanwezig en periodieke autorisatierondes zijn uitgevoerd voor Key2Finance en ZorgNed, maar niet voor Youforce;
- Er is een formele wijzigingsprocedure vastgelegd in het 'Beleidsdocument ICT Changemanagement werkorganisatie BUCH' voor wijzigingen in hardware, software, datacommunicatie en procedures;

Ons beeld van uw IT-omgeving en innovatie in de interne beheersing

Continuïteit:

- Elke maand wordt een volledige (integrale) back-up uitgevoerd. Daarnaast wordt dagelijks een back-up gemaakt van alle gewijzigde gegevens (incrementele back-up). De back-upprocedure is vastgelegd in een conceptversie van de Handreiking Back-up en recovery Werkorganisatie BUCH. Uit het uitgevoerde onderzoek naar de back-ups blijkt dat conform deze werkwijze maandelijks een volledige back-up en dagelijks een incrementele back-up wordt gemaakt;
- De herstelprocedures worden op regelmatige basis getest. Restores worden uitgevoerd wanneer zich verstoringen hebben voorgedaan. Eventuele geconstateerde afwijkingen in het back-upproces worden daarbij hersteld. Wel is geconstateerd dat in 2025 geen structurele restoretests zijn uitgevoerd;
- De preventieve en herstelmaatregelen moeten worden geïmplementeerd om verstoringen door calamiteiten tot een aanvaardbaar niveau te beperken. Het BUCH Strategisch Beleidskader voor Bedrijfscontinuïteit is op 11 december 2025 vastgesteld en bevat de kanttekening dat mogelijk nog niet aan alle beleidsregels volledig invulling is gegeven op het gebied van opzet, bestaan en werking.

Logische toegangsbeveiliging Centric Key2, Youforce en Zorgned

- **Key2Fin:** het vier-ogenprincipe in de applicaties Centric Key2Finance en ZorgNed is ingericht voor het invoeren en goedkeuren van mutaties van bankrekeningnummers. Dit wordt systeemtechnisch afgedwongen via autorisaties. In Centric Key2Finance kan dit principe alleen door de leverancier worden uitgeschakeld. Daarnaast controleert een functionaris van de financiële administratie elk kwartaal de gewijzigde bankrekeningnummers als onderdeel van de interne controle.

Hierbij zijn geen bijzonderheden geconstateerd.

- **Zorgned:** voor de applicatie ZorgNed kan het vier-ogenprincipe door Functioneel Beheer (twee functionarissen) worden uitgeschakeld. Wijzigingen worden automatisch gelogd. Uit onze controle van deze logging blijkt dat het vier-ogenprincipe in 2025 niet is uitgeschakeld. Een structurele, periodieke controle van deze logging door de organisatie vindt niet plaats.
- **Youforce:** Voor de applicatie Youforce is in het Beheerplan Youforce opgenomen dat een overzicht met toegestane autorisatiecombinaties de functiescheiding dient te borgen. Dit overzicht is niet beschikbaar. Daardoor kon de inrichting van de functiescheiding in Youforce niet worden onderzocht.

- Samenvatting
- Jaarrekening
- Informatiewaarde jaarverslag
- Financiële positie
- Bevindingen controle
- **Interne beheersing**
- Afsluitproces
- Overzicht processen
- Frauderisico's
- IT-omgeving
- Speerpunten van de gemeenteraad
- Bijlagen

 Samenvatting

 Jaarrekening

 Informatiewaarde
jaarverslag

 Financiële positie

 Bevindingen
controle

 Interne beheersing

 Speerpunten van
de gemeenteraad

 Bijlagen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Actuele ontwikkelingen die interessant kunnen zijn voor u

Wijzigingen in het BBV en BADO zijn definitief

Op 21 maart 2025 zijn de wijzigingen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) definitief geworden. Deze wijzigingen hebben een belangrijk effect op de rechtmatigheidsverantwoording en de accountantscontrole. De belangrijkste wijzigingen zijn:

BADO

- Geen afzonderlijke goedkeuringstolerantie meer voor fouten en onzekerheden, maar 2% voor fouten en onzekerheden opgeteld. Hiermee vervalt dus de grens van 1% respectievelijk 3%.
- De grondslag voor de goedkeuringstolerantie verandert naar de lasten exclusief dotaties reserves. De drempel voor een andere dan goedkeurende verklaring wordt derhalve lager.
- Als accountant moeten we nog steeds de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties vaststellen van de specifieke uitkeringen die opgenomen zijn in de Sisa-bijlage. Ons oordeel hierover moeten wij opnemen in een aparte sectie in de controleverklaring met als titel “Verklaring betreffende overige door wet en regelgeving gestelde eisen”.
- Ook voor deelverantwoordingen waarbij een afzonderlijke controleverklaring afgegeven moet worden, geldt de controletolerantie van 2%. Er kan echter gemotiveerd gekozen worden voor een andere omvangsbasis dan de totale lasten van de deelverantwoording als grondslag.
- De nieuwe tabel met af te geven oordelen luidt als volgt:

Materialiteit	Goedkeuring	Beperking	Oordeelonthouding of afkeuring
Fouten in de jaarrekening en onzekerheden in de controle	<2%	>2% - <4%	>4%

BBV

De belangrijkste voorgestelde wijzigingen in het BBV zijn:

- De rechtmatigheidsverantwoording wordt expliciet opgenomen in artikel 24 BBV als onderdeel van de jaarrekening. In het nieuwe artikel 58b is inhoud gegevens aan de inhoud van de rechtmatigheidsverantwoording en de verantwoordingsgrens.
- Er komt een 8ste verplichte paragraaf: Openbaarheid. In het nieuwe artikel 16a wordt opgenomen aan welke eisen deze nieuwe paragraaf moet voldoen.
- De verantwoordingsgrens die de gemeenteraad vaststelt in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording mag niet hoger zijn dan 2% van de lasten exclusief dotaties reserves. Hiermee kan de verantwoordingsgrens niet langer hoger zijn dan de goedkeuringstolerantie van de accountant.
- Ook bij het bepalen of het college rechtmatig heeft gehandeld, dienen fouten en onduidelijkheden bij elkaar te worden opgeteld. Dit houdt in dat voor zover het totaalbedrag aan rechtmatigheidsfouten én onduidelijkheden in het kader van de financiële rechtmatigheid hoger is dan de verantwoordingsgrens, deze in het kader van de financiële rechtmatigheid opgenomen worden in de rechtmatigheidsverantwoording.

De wijzigingen gaan in met ingang van de jaarrekening 2025.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Actuele ontwikkelingen die interessant kunnen zijn voor u

Notitie incidentele baten en lasten aangepast

Om vast te kunnen stellen dat sprake is van een structureel evenwicht in de begroting van uw gemeente is het belangrijk dat inzicht bestaat in welk deel van de baten en lasten incidenteel zijn en welke structureel. In de begroting moet een limitatief overzicht van de incidentele baten en lasten worden gegeven. Dit verplichte (meerjarige) overzicht speelt een rol bij het vast kunnen stellen of er sprake is van een structureel evenwicht. Het is van belang dat het overzicht van incidentele baten en lasten betrokken wordt bij het presenteren van het structureel begrotingssaldo.

Om uw gemeente hierbij te ondersteunen heeft de Commissie BBV de notitie Structurele en incidentele baten en lasten opgesteld. Eind 2025 heeft de Commissie BBV deze notitie op een aantal belangrijke onderwerpen herzien als gevolg van de publicatie van de Notitie incidenteel-structureel voor het Bestuurlijk Overleg Financiële verhouding (BOFv) van 21 november 2023. In deze notitie zijn afspraken vastgelegd en verduidelijkingen opgenomen over de verschillende vraagstukken die onder de noemer incidenteel en structureel worden geschaard. Zo bevat het de voorwaarden voor gemeenten hoe een eventueel surplus van de algemene reserve kan worden ingezet. Hierbij wordt opgemerkt dat het BBV en de uitingen van de commissie BBV leidend zijn bij de uitleg van het begrip incidentele baten en lasten.

De aangepaste notitie van de Commissie BBV is te raadplegen via deze [link](#).

Nieuwe Notitie Verbonden partijen

De Commissie BBV heeft de Notitie Verbonden partijen geactualiseerd. De reden voor de actualisatie is onder andere de inwerkingtreding van de nieuwe Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Daarnaast wordt er in het kader van bovenregionale problematiek afstemming en uitvoering veel en steeds intensiever samengewerkt in de vorm van verbonden partijen. De complexiteit van de problematiek die in deze partijen worden ondergebracht kan van invloed zijn op het inzicht en de invloed die een algemeen bestuur heeft en de wijze waarop de algemeen bestuur zijn taken uit kan voeren.

De definitieve versie van de notitie is op 24 juni 2025 verschenen en wordt van toepassing met ingang van de begroting 2026.

Overgang APPA naar ABP heeft financiële gevolgen

De Rijksoverheid heeft besloten dat met de invoering van het nieuwe pensioenstelsel ook de Appa-pensioenaanspraken van politieke ambtsdragers in het pensioenfonds ABP ondergebracht moeten worden. Dit zal naar verwachting per 1 januari 2028 plaatsvinden. Dat betekent dat per die datum de genoemde voorzieningen toereikend moeten zijn om de collectieve waardeoverdracht naar het ABP te kunnen dekken. Omdat het ABP strengere rekenregels hanteert voor de berekening van de pensioenverplichtingen, zal de overgang (negatieve) gevolgen hebben voor uw gemeente.

Om deze gevolgen goed in te kunnen schatten, is een gezamenlijk onderzoek gestart van het ministerie van BZK, IPO, VNG en Unie van Waterschappen. Dit onderzoek is nog niet afgerond.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Wij hebben in onze controle specifieke werkzaamheden verricht om een oordeel te kunnen geven over de getrouwheid en rechtmatigheid van de financiële verantwoordingsinformatie in de SiSa-bijlage bij de jaarrekening 2025.

Voor de bevindingen uit onze controle gelden op grond van de Nota verwachtingen accountantscontrole zwaardere rapporteringstoleranties dan voor andere onderdelen van de jaarrekening.

De rapporteringstolerantie is per specifieke uitkering:

- € 12.500 indien de omvangsbasis kleiner of gelijk is aan € 125.000;
- 10% indien de omvangsbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk is aan € 1.000.000;
- € 125.000 indien de omvangsbasis groter is dan € 1.000.000.

De rapporteringstolerantie heeft geen consequenties voor de omvang en aard van de controle van specifieke uitkeringen. Hierna hebben wij onze bevindingen per specifieke uitkering opgenomen.

Strekking controleverklaring rechtmatigheid		Goedkeurend		
Strekking controleverklaring getrouwheid		Goedkeurend		
		Fout / onzekerheid	Financiële omvang in EUR	Toelichting fout/onzekerheden
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021	Fout	€ 0	n.v.t.
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
BZK C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	Fout	€ 0	n.v.t.
BZK C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Fout	€ 0	n.v.t.
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
IenW E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	Fout	€ 0	n.v.t.
IenW E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
IenW E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	Fout	€ 0	n.v.t.
IenW E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Fout	€ 0	n.v.t.
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
IenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Fout	€ 0	n.v.t.
IenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
IenW E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Fout	€ 0	n.v.t.
IenW E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
IenW E120	Regeling specifieke uitkering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030	Fout	€ 0	n.v.t.
IenW E120	Regeling specifieke uitkering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025	Fout	€ 0	n.v.t.
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
SZW G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2024	Fout	€ 0	n.v.t.
SZW G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2024	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2025	Fout	€ 0	n.v.t.
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2025	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
SZW G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_totaal 2024	Fout	€ 0	n.v.t.
SZW G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_totaal 2024	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025	Fout	€ 0	n.v.t.
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
SZW G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_totaal 2024	Fout	€ 0	n.v.t.
SZW G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_totaal 2024	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
SZW G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2025	Fout	€ 0	n.v.t.
SZW G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2025	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
SZW G10A	Wet inburgering 2021_ Totaal 2024	Fout	€ 0	n.v.t.
SZW G10A	Wet inburgering 2021_ Totaal 2024	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025	Fout	€ 0	n.v.t.
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
SZW G13	Onderwijsroute _ deel gemeente 2025	Fout	€ 0	n.v.t.
SZW G13	Onderwijsroute _ deel gemeente 2025	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
SZW G13A	Onderwijsroute_ totalen 2024	Fout	€ 0	n.v.t.
SZW G13A	Onderwijsroute_ totalen 2024	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Fout	€ 0	n.v.t.
VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
VWS H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Fout	€ 0	n.v.t.
VWS H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
VWS H35B	Specifieke uitkering SPUK IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Fout	€ 0	n.v.t.
VWS H35B	Specifieke uitkering SPUK IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
VRO J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Fout	€ 0	n.v.t.
VRO J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
VRO J107	Meerjarige stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen (2023)	Fout	€ 0	n.v.t.
VRO J107	Meerjarige stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen (2023)	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
VRO J117B	Regeling specifieke uitkering versnelling natuurinclusief isoleren (SiSa tussen medeoverheden)	Fout	€ 0	n.v.t.
VRO J117B	Regeling specifieke uitkering versnelling natuurinclusief isoleren (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
VRO J17	Realisatiestimulans	Fout	€ 0	n.v.t.
VRO J17	Realisatiestimulans	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
VRO J55	Aanpak energiearmoede	Fout	€ 0	n.v.t.
VRO J55	Aanpak energiearmoede	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
VRO J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Fout	€ 0	n.v.t.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
KGG K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Fout	€ 0	n.v.t.
KGG K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
AenM M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Fout	€ 0	n.v.t.
AenM M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
VRO J32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Fout	€ 0	n.v.t.
VRO J32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

De belangrijkste bevindingen uit de controle van de WNT-verantwoording

Als onderdeel van onze controle hebben wij de naleving van de Wet Normering Topinkomens (WNT) gecontroleerd. Op grond van de wet zijn de griffier en de gemeentesecretaris aangewezen als topfunctionaris. Hun bezoldiging is juist en volledig verantwoord in de WNT-verantwoording in uw jaarstukken.

Wilt u meer weten over de WNT? Kijkt u dan op:
<https://www.topinkomens.nl>

Controleverklaring bevat paragraaf inzake overige aangelegenheden anticumulatiebepaling WNT

Met ingang van 2018 geldt een WNT-regel voor de samenloop van topfuncties bij verschillende WNT-instellingen. Deze anticumulatiebepaling regelt dat de som van de bezoldigingen van iemand die uitvoerende topfuncties uitoefent bij meerdere rechtspersonen of instellingen, niet hoger mag zijn dan het van toepassing zijnde bezoldigingsmaximum. In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2025 hebben wij geen controle uitgevoerd op de naleving van deze anticumulatiebepaling. Dit hebben wij in onze controleverklaring bij uw jaarrekening in een paragraaf inzake overige aangelegenheden tot uitdrukking gebracht.

Bijlage Wet Normering Topinkomens (WNT)

Aantal topfunctionarissen	U heeft twee topfunctionarissen verantwoord in de jaarrekening. Beide functionarissen hebben hun functie het gehele jaar vervuld.
Aard dienstverband	Beide topfunctionarissen zijn gedurende 2025 in loondienst bij de gemeente geweest.
Betaling ontslagvergoeding	U heeft in 2025 geen ontslagvergoedingen boven de WNT-grens uitgekeerd.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Wij zijn gedurende de gehele controle onafhankelijk geweest van uw gemeente

Een belangrijke kernwaarde van onze beroepsgroep is dat wij onafhankelijk zijn van het orgaan dat de jaarrekening opstelt. Bij uw gemeente is dit gewaarborgd omdat de gemeenteraad onze opdrachtgever is en het college verantwoordelijk is voor het opstellen van de jaarrekening.

Wij hebben de naleving bewaakt van externe standaarden, het onafhankelijkheidsbeleid van ETL Assurance & Overheidsaccountants en de onafhankelijkheidsafspraken met uw gemeente. Wij bevestigen dat we aan deze onafhankelijkheidsvereisten hebben voldaan en voldoen.

Om onze onafhankelijkheid bij de controle van de jaarrekening te waarborgen hebben wij geen werkzaamheden uitgevoerd die buiten de kaders van onze overeenkomst vallen. Een andere maatregel die wij genomen hebben is dat alle teamleden die betrokken zijn bij de controle van uw gemeente persoonlijk hebben verklaard dat ze onafhankelijk zijn van uw gemeente. Deze verklaring is in ons controledossier opgenomen.

Belangrijke onderwerpen en aandachtspunten die wij met u hebben gecommuniceerd

Als ETL Assurance & Overheidsaccountants vinden wij het belangrijk om u te laten zien op welke wijze wij de belangrijkste onderwerpen en aandachtspunten van de controle aan u hebben gerapporteerd. Dit hebben we opgenomen in onderstaande tabel.

Vereiste communicatie grond van controlestandaarden	Controleplan	Management-letter	Accountants-verslag
Mededeling over de verantwoordelijkheden van de accountant.	●		
Bevestiging van onze onafhankelijkheid	●		●
Eventuele significante tekortkomingen in de interne controle		●	●
Eventuele ontdekte of vermoede fraude		●	●
Niet-naleven van wet- en regelgeving		●	●
Schriftelijke bevestigingen gevraagd van het management			●
Alle zaken die van invloed zijn op de vorm en inhoud van de controleverklaring.		●	●
Ons standpunt over belangrijke kwalitatieve aspecten van de verslaggeving door het college			●
Rapporteren over significante moeilijkheden, aangelegenheden en overige zaken die van belang zijn voor het toezicht op het financiële verslaggevingsproces			●
Niet gecorrigeerde afwijkingen			●
Significante aangelegenheden die naar voren komen tijdens de controle in verband met verbonden partijen van de gemeente		●	●
Beschrijving van de reikwijdte en timing van de controle, waaronder significante risico's.	●		●

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Onze urenbesteding in verband met de controle van de jaarrekening van uw gemeente

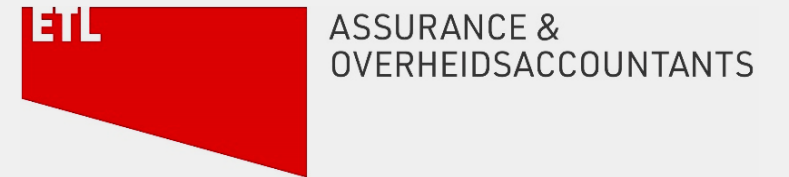
Onze urenbesteding is in overeenstemming met onze verwachtingen

De controle van de jaarrekening vereist voldoende tijd en aandacht van het controleteam. Hierbij beogen we een passende verdeling binnen het team ten aanzien van de onderwerpen, kennis en betrokkenheid. Ingevolge de maatregelen “In het Publiek belang” binnen de accountancysector rapporteren wij over onze urenbesteding ten aanzien van de jaarrekeningcontrole.

Teamlid	Begrote uren	Werkelijke uren
Partner	66	
Manager	42	
Controleleider	118	
Beginnend controleleider	60	
Assistent accountant	120	
Totaal uren	406	

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt wijkt onze werkelijke inspanning beperkt af van de verwachte inspanning. Wel zijn er tussen de functieniveaus verschuivingen geweest in de urenbesteding. Dit heeft te maken met een wijziging in de samenstelling van het controleteam ten opzichte van de begroting.

Bedankt voor de fijne samenwerking

